

Pemberton John (1831-1888) :)

Jeho liek proti boleniu hlavy sa stal najpopulárnejším nápojom.

V roku 1886 sa začal v americkej Atlante obyčajný príbeh s miliónovým koncom, ktorý trvá dodnes. Najprv však musel lekárnik John Pemberton ponúkať svojim zákazníkom nový nápoj. Coca-Colu.

Pemberton veril, že jeho nový nápoj by mal byť prakticky liekom na všetko - od migrény po chrípku. Začiatky boli ťažké. Prvýkrát ju predával z džbánu na ulici, kde mal svoj obchod. Stála päť centov. V roku 1886 vraj predal každý deň deväť nápojov. Celoročné náklady boli 79,96 dolára, príjem len 50.

Hoci Coca-Cola liekom nebola, ľudia si ju čoskoro obľúbili. Po piatich rokoch Pemberton značku aj s receptom predal za 2 300 dolárov obchodníkovi Asovi Candlerovi. V roku 1893 značku Coca-Cola zaregistrovali na patentovom úrade. Názov nápoja vymyslel Frank Robinson, ktorý predával v lekárnikovom obchode a bol jeho obchodným partnerom. „Dve céčka budú v reklame dobre vyzerajúť,“ povedal prorocky Robinson.

Už dva roky po kúpe Candler spokojne vyhlásil, že Coca-Colu pijú v každom štáte USA. Dosť mu pomohlo predchádzajúce horúce leto. Obchodník z Mississippi Joseph Biedenharn si nechal dovážať z Atlanty zázračný sirup, ktorý ako prvý začal naplňať do fliaš. Ľudia si mohli Coca-Colu zobrať so sebou kamkoľvek. To bol začiatok víťazstva tejto značky.

Ak sa chce dnes niekto vybrať na skutočne exotické miesto nepoškvrnené civilizačnými výdobytkami, určite povie, že by tam nemali mať Coca-Colu. Dorazila takmer všade - každý deň firma predá asi miliardu nápojov. Coca-Cola sa stala nápojom, ktorý pijú chudobní aj bohatí, v Antarktíde aj na rovníku.

V histórii firmy bol dôležitý rok 1915. Nápoj získal pre svoj imidž charakteristickú fľašu s nezameniteľným tvarom, ktorá sa predáva dodnes. Všetky malinovsky mali dovtedy rovnaké balenie. Odvtedy imitátori Coca-Coly nemajú šancu klamať obalom.

Počas druhej svetovej vojny šéf firmy Ernest Woodruff povedal: „Každý muž v uniforme dostane fľašu Coca-Coly za päť centov, kdekoľvek bude a nech to stojí čokoľvek.“ Medzi armádou a najpopulárnejším americkým nápojom vzniklo silné puto - generál Dwight Eisenhower v roku 1943 v telegrame žiadal pre svojich chlapcov tri milióny fliaš a zariadenie na naplňovanie fliašiek. Čo viac si mohli v Atlante želať, ich výrobok víťazne kráčal tam, kde boli americkí osloboditelia. Stratégia Coca-Coly nebola o nič horšia ako stratégia generálov.

V čase kórejskej vojny - vtedy už Coca-Cola zaregistrovala ako ochrannú značku aj slangové označenie Coke - začali kofeínový nápoj pre armádu plniť do plechoviek. V roku 1960 sa Coca-Cola začala predávať aj v tomto balení. Bolo to praktické, výnosné a čoskoro aj módne.

V roku 1985 spoločnosť na americkom a kanadskom trhu začala predávať Coca-Colu s novou chuťou. New Coke sa stala úplným prepadákom a zákazníci si veľmi rýchlo vynútili návrat k starej, klasickej chuti. Okolo receptúry firma rada šíri mystérium tajného receptu starostlivo zamknutého v sejfoch.

Pri priereze históriou Coca-Coly je zjavná zmena. Z ambiciózneho firmy sa stal neosobný kolos, ktorý sa venuje biznisu vo veľkom a vo všetkom. Bosovia z Atlanty však robia len to, čo je potrebné. Napríklad rok 1989 bol podľa internetovej stránky tejto spoločnosti významný tým, že firme Sony Corporation predala Coca-Cola spoločnosť Columbia Pictures produkujúcu filmy. Aj preto Coca-Colu tak veľmi nenávidia bojovníci proti globalizácii. Je pre nich symbolom nadnárodného molocha. Značka Coca-Cola je najslávnejšia na svete, čo potvrdili aj nezávislé prieskumy. Keď Atlanta získala právo usporiadať olympijské hry v roku 1996, mnohí si šepkali, že je to vďaka vplyvu tejto firmy. Ktovie...

Zberatelia predmetov z čias dávno minulých sa dnes sústreďujú na zbieranie fliašiek, uzáverov a vývesných štítov. Cez internet nájdete stovky fanatikov, ktorých zaujímajú regionálne rozdiely medzi baleniami nápoja. Tí, čo by mali záujem aj o akcie, s ktorými sa prvýkrát obchodovalo na burze v roku 1919, by si mali pripraviť pekný balík. Ich cena sa vyšplhala zo 40 dolárov na 6,7 milióna dolárov.